

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петър Петров Ножаров,
секция „Физическа география“, департамент „География“, Национален Институт
по Геофизика, Геодезия и География, Българска Академия на Науките,
член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в
Центъра по хидрология и водно стопанство по научна област 4. Природни науки,
математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята, научна
специалност „Хидрология на сушата и водните ресурси“, обявен в ДВ бр. 41/03.06.2022
г.

1. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна област 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Хидрология на сушата и водните ресурси“ е обявен в Държавен вестник бр. 41/03.06.2022 г. Становището е изготвено на основание на заповед №01-164/30.06.2022 г. и решение на заседание на научното жури с протокол №1/14.09.2022 г. Документи за конкурса е подал един кандидат – гл. ас. д-р Кристина Гърциянова. Прегледът на предоставените документи по процедурата показва, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ, както и на правилниците за неговото прилагане.

2. Данни за кандидата

Кристина Мартинова Гърциянова е родена на 04.06.1979 г. През 2002 г. завършва Софийски Университет „св. Кл. Охридски“ като бакалавър по география. През 2004 г. придобива магистърска степен по хидроклиматични ресурси в Софийския Университет „св. Кл. Охридски“. През 2007 г. завършва втора магистратура по европейска публична администрация в същия университет. В периода 2011 – 2014 г. е докторант в департамент „География“ на Националния Институт по Геофизика, Геодезия и География, БАН. През 2015 г. получава образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Физическа география и ландшафтознание“ след успешна защита на дисертация на тема „Антропогенно въздействие върху качеството на водите в басейна на река Осъм“. През 2012 и 2015 г. за по няколко месеца е била учител по география и икономика. В периодите 2009 – 2010 г. и 2015 – 2016 г. е работила на

длъжността географ в Националния Институт по Геофизика, Геодезия и География, БАН. От 2016 г. до сега Кристина Гърциянова е главен асистент в Националния Институт по Геофизика, Геодезия и География, БАН. Тя владее английски език. Също така има опит в използването на специализиран софтуер.

3. Анализ и оценка на представените научни трудове и приноси на кандидата

Кристина Гърциянова има успешно защитена дисертация за ОНС „Доктор“ чрез което покрива минимално изискуемите 50 точки по група показатели А съгласно правилника за прилагане на ЗРАСРБ. По група показатели В тя е представила 1 самостоятелна монография в обем над 100 страници на български език с двама рецензенти като по този начин покрива минималните 100 точки по тази група. По група показатели Г7 кандидатът е представила две публикации на английски език, които са реферирани в световноизвестни бази данни. По група показатели Г8 тя е представила 13 публикации, 2 от които са на английски език и 11 са на български език. В 11 от тези публикации Кристина Гърциянова е водещ или единствен автор. Общо по група показатели Г тя събира 243,33 точки, с което покрива минимума по тази група. По група показатели Д са представени общо 22 цитирания, от които 7 са по Д10 (Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази) и 15 са по Д12 (Цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране). 2 от цитатите по Д12 (7 и 15) следва да се отнесат към Д10, тъй като са цитирани от публикация, която е реферирана в световноизвестна база данни. По този начин точките в тази група са 71, което покрива напълно изискванията за заемане на съответната академична длъжност. По група показатели Е Кристина Гърциянова има участие в 2 национални проекта (Е15 – общо 20 точки) и един международен проект (Е16 – 20 точки). По този начин тя надвишава необходимия минимум и по тази група показатели.

Научните приноси на кандидата са общо 4, като първият и последният са развити в няколко подточки. Първият принос е свързан с изграждане и прилагане на концептуална изследователска схема за изучаване на въпросите, свързани с качеството на повърхностните води. По същество това е стандартната схема на всяко научно изследване с практико-приложен характер - изясняване на актуалността и значимостта на проблема, нормативни документи в съответната област, мониторинг, основни принципи, подходи и методи за анализ, фактори, резултати от проучването, мерки и препоръки към съответните институции или заинтересовани лица. Тук не се наблюдава нищо ново, поради което този принос не може да бъде приет като такъв.

Вторият принос се отнася до извършване на пространствено-времеви диференциран анализ и оценка на състоянието и изменението на качеството на повърхностните води по физико-химични показатели в райони с разнородна антропогенна дейност. Този принос също така включва установяване на ключови участъци („горещи точки“), подложени на най-силно натоварване и идентифициране на характера и източниците на въздействие. Този принос е добре подкрепен от представените публикации на кандидата (B3, Г7_1, Г7_2, Г8_2, Г8_6, Г8_8 и Г8_13).

Третият принос е свързан с извършване на комплексна оценка на качеството на повърхностните води чрез обосноваване и прилагане на индекс за качество на водите (CCME WQI). Комплексният индекс позволява получаването на оценки за различни времеви и пространствени мащаби. Този индекс е използван в редица публикации - B3, Г8_1, Г8_3, Г8_4, Г8_6, Г8_7, Г8_9, Г8_12. В една от публикациите (Г8_12) се използват и три други индекса, които също би следвало да бъдат включени към този принос.

Четвъртият принос се отнася до възможността получените резултати да могат да бъдат използвани за изготвянето на регионална качествена категоризация на повърхностните води в страната. Този принос има практико-приложен характер и е важно постижение на кандидата. Почти всяка от представените публикации се отнася до отделна река или езеро, което предоставя много възможности за използването на резултатите на регионално или дори локално ниво.

4. Заключение

Кристина Гърциянова представя научна продукция, която е фокусирана основно върху качеството на водите. Приносите са достатъчни и доказват, че кандидатът е перспективен учен. Наукометричните показатели (общо 504,33 точки) покриват необходимия минимум за заемане на длъжността „доцент“ в Българската Академия на Науките, който е 460 точки. В заключение бих направил и една препоръка към кандидата да цитира повече научни публикации в своите разработки. Прегледът на представените по конкурса публикации показва едно съществено цитиране на нормативни документи, а цитираните научни публикации са малко. Сравняването с предишни изследвания по дадена проблематика ще даде възможност за установяването на евентуални дългосрочни тенденции или промени в качеството на водите.

Взимайки предвид гореизложеното и фактът, че кандидатът отговаря на всички законови и подзаконови изисквания за заемане на съответната академична длъжност давам своята положителна оценка и ще препоръчам на членовете на научното жури да

гласуват **ЗА** заемането от гл. ас. д-р Кристина Гърциянова на длъжността „доцент“ в научна област 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.4. Науки за земята, научна специалност „Хидрология на сушата и водните ресурси“ в Центъра по хидрология и водно стопанство, Национален Институт по Геофизика, Геодезия и География, Българска Академия на Науките.

Гр. София, 26.10.2022 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Петър Ножаров/